देवचुली नगरपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्ड:७ संख्या:२

स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशित मिति:२०८१/०७/२५

कार्यपालिकाबाट स्वीकृत मिति:२०८१/०५/१३

भाग २

देवचुली नगरपालिकाको नगर जनस्वास्थ्य कार्यक्रम सम्बन्धी कार्यविधि, २०८१

प्रस्तावना

देवचुली नगरपालिका भित्र बसोबास गर्ने जेष्ठ नागरिकहरुको बढ्दो उमेर संगै विभिन्न रोगका कारण प्रभावित भई आफै स्वास्थ्य संस्था सम्म पुगी स्वास्थ्योपचार लगायतका सेवा लिन नसक्ने अवस्थामा पुगेका नागरिकहरुलाई प्रत्येक ६/६ महिनामा एक पटक घर घरमै पुगी स्वास्थ्य सेवा तथा स्वास्थ्य परामर्श उपलब्ध गराउन र नगरभित्र संक्रमणजन्य रोग (डेंगु, मलेरिया, जापानिज ईन्सेफलाइटिस, स्क्रबटाइफस) संक्रमण रोकथामको लागि स्थानीय सरकार संचालन ऐन,२०७४ को दफा १०२ (२) को अधिकार प्रयोग गरि स्वास्थ्य सेवा र सुविधालाइ सरल र सहज बनाउन देवचुली नगर कार्यपालिकाले यो कार्यविधि स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको छ ।

परिच्छेद -१
प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :

(१) यो कार्यविधिको नाम देबचुली नगरपालिकाको नगर जनस्वास्थ्य कार्यक्रम सम्बन्धि कार्यविधि,२०८१ रहेको छ ।

(२) **यो कार्यविधि देवचुली रा**जपत्रमा प्रकाशन भएको मिति देखि लागु हुनेछ ।

२. **परिभाषा** : विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा

(१) "स्वास्थ्य संस्था" भन्नाले देवचुली नगरपालिका क्षेत्रका स्वास्थ्य संस्थाहरु संझनु पर्नेछ ।

(२) "नगर जनस्वास्थ्य कार्यक्रम" भन्नाले नगर भित्र रहेका सामाजिक सुरक्षा भत्ता खान पाउने उमेर समूहका नगरवासी वा ६८ वर्ष उमेर पुरा भएका यस नगरपालिका क्षेत्रमा स्थायी रुपले वसोवास गरेका जेष्ठ नागरिकहरु र डेंगु,मलेरिया,जापानिज ईन्सेफलाइटिस जस्ता कीटजन्य रोगहरुबाट नागरिकहरुको स्वास्थ्य सुरक्षा गर्ने कार्यलाई सम्झनु पर्नेछ ।

परिच्छेद-२

३.कार्यक्रमका लक्ष्य / उद्देश्य यस कार्यक्रमको लक्ष्य/उद्देश्य देहाए बमोजिम रहेको छ ।

(१) देवचुली नगरपालिका क्षेत्रभित्र वसोवास गर्ने ६८ वर्ष भन्दा माथिका जेष्ठ नागरिकहरुको घरघरमा नै गई विद्यामान स्वास्थ्य अवस्था (उच्च रक्तचाप, मधुमेह तथा विशिष्ट जांचको) आवश्यक पर्ने नपर्ने पत्ता लगाउने ।

(२) जटिल स्वास्थ्य समस्या देखिन आएमा उपचारको लागि सम्पर्क राख्नुपर्ने स्वास्थ्य संस्थाको वारेमा आवश्यक परामर्श दिने ।

(३) सम्वन्धित शाखाबाट जेष्ठ नागरिकहरुको तथ्याङक लिइ स्वास्थ्य सेवा उपलव्ध गराउनु पर्ने संख्या एकिन गर्ने ।

(४) स्वास्थ्य सेवा तथा परामर्शका लागि आवश्यक पर्ने स्वास्थ्य उपकरणहरुको व्यवस्था गर्ने ।

(५) स्वास्थ्य सेवा उपलव्ध गराउनु पर्ने जेष्ठ नागरिकहरुको सख्याको आधारमा स्वास्थ्यकर्मी परिचालन गरी अत्याबश्यक औषधिहरु,सुगर परिक्षण किट,अन्य आबश्यक सामाग्रीहरु जस्तै BP SET,OXYMETER, THERMOMETER आदि सहित वर्षको २ पटक घरघरमा नै स्वास्थ्य परीक्षण गर्ने ।

(६) नगर भित्र डेंगु,मलेरिया,जापानिज ईन्सेफलाइटिस,स्क्रबटाइफस जस्ता कीटजन्य

रोगहरुको महामारी हुन नदिन १७ वटै वडामा रहेको टोलविकास सस्थाका प्रतिनिधिहरुलाई अभिमुखीकरण गरि हरेक हप्ता सरसफाई कार्यक्रम संचालन गर्ने व्यवस्थापन गर्ने ।

(७) वडामा रहेका टोलविकास सस्थालाई सरसफाईको लागि आबश्यक सहयोग उपलब्ध गराउने ।

परिच्छेद-३

४. **घर घरमा स्वास्थ्य सेवा :** यस कार्यविधिको प्रयोजनका लागि तोकिएका उमेर समूहका अति विपन्न नगरवासीहरु स्थानीय स्वास्थ्य संस्थामा गइ उपचार गराउनका लागि विविध कारणले नसक्ने अवस्थाका जेष्ठ नागरिकहरुलाई नगरपालिका क्षेत्रका स्वास्थ्यकर्मीहरुले वार्षिक २ पटक वा ६/६ महिनाको एक पटक जेष्ठ नागरिकहरुकै घरमा गइ स्वास्थ्योपचार तथा परामर्श सेवा उपलव्ध गराईनेछ ।

५. **उपचार तथा औषधि व्यवस्था :** यस कार्यविधि अनुसार घरमा गइ स्वास्थ्य परीक्षण गराउदा नेपाल सरकारले निःशुल्क उपलव्ध गराउने गरी तोकेको औषधिहरु घर दैलोमा नै र स्वास्थ्य परीक्षणका वखत जेष्ठ नागरिकहरुलाइ तत्काल आवश्यक पर्ने अन्य औषधि प्रेश्कृप्शनमा उल्लेख गरी आवश्यक परामर्श दिइनेछ ।

६. यसरी जेष्ठ नागरिकहरुको घर दैलो कार्यक्रममा रहेका वखत कुनै घरमा कुनै दीर्घरोगी विरामीहरु समेत भेटिएको अवस्थामा त्यस्ता विरामीको अनुरोधमा स्वास्थ्यकर्मीहरुबाट तत्सम्वन्धी राय परामर्श लिन सकिनेछ ।

७.स्वास्थ्य शाखाले नगरभित्र कीटजन्य सरुवा रोगहरु जस्तै डेंगु,मलेरिया,जापानिज ईन्सेफलाइटिस जस्ता लामखुट्टेको टोकाईबाट सर्ने संक्रामक रोगहरुको महामारी फैलनबाट रोक्न नगरको हरेक टोल टोलमा बर्षको १ पटक प्रतिनिधिमुलक रुपमा अभिमुखीकरण संचालन गरि सरसफाईको साथमा लामखुट्टेको लार्भा खोज र नस्ट गर अभियान संचालन गरिनेछ ।

८.नगर भित्रका सबै सामुदायिक र सस्थागत बिद्यालयहरुमा स्वास्थ्य शाखा र सम्बन्धित वडाका स्वास्थ्य सस्थामा कार्यरत स्वास्थ्यकर्मीहरुले डेंगु,मलेरिया,जापानिज ईन्सेफलाइटिस जस्ता लामखुट्टेको टोकाईबाट सर्ने संक्रामक रोगहरुको महामारी फैलनबाट रोक्न सो सम्बन्धि बिद्यालय स्वास्थ्य शिक्षा संचालन गरिनेछ ।

नेपाली नगरपालिका राजपत्र

परिच्छेद-४

९. बजेट व्यवस्था :

देवचुली नगरपालिकाको लागि चालु आ.व. २०८१/०८१ मा नगर जनस्वास्थ्य कार्यक्रममा विनियोजित रकमले नगरकै मौजुदा स्वास्थ्यकर्मीहरुबाट जेष्ठ नागरिक घरदैलो स्वास्थ्य परिक्षण र डेंगु,मलेरिया,जापानिज ईन्सेफलाइटिस रोगको महामारी हुन नदिन लामखुट्टेको लार्भा खोज र नस्ट गर अभियान सम्बन्धित वडाको वडा अध्यक्ष र जनप्रतिनिधिहरु तथा स्वास्थ्यकर्मीहरुको सहभागितामा उक्त कार्यक्रम संचालन गर्न कार्यविधि अनुसार कार्ययोजना स्वीकृत गरि कार्यान्वयन गर्न आबश्यक बजेटको व्यवस्था गरिएको छ । अधिकांश जेष्ठ नागरिकहरुको आकांक्ष्य अनुसार यस कार्यक्रम संचालनमा ल्याइएकोले संचालित कार्यक्रम प्रभावकारी देखिएकोमा यस आ.व.मा समेत यस कार्यक्रमलाइ निरन्तरता दिइने छ ।

१०. जनशक्ति व्यवस्थापन :

यस कार्यक्रम संचालनका लागि जेष्ठ नागरिकको घर दैलो स्वास्थ्य परिक्षणको हकमा नगरपालिका क्षेत्रमा रहेका मौजुदा स्वास्थ्यकर्मीहरुबाट स्वास्थ्यसंस्थाको सेवा प्रवाहलाइ वाधा नपर्ने गरी स्वास्थ्यकर्मीहरुलाइ उक्त कार्य संचालन गर्न लगाईने छ । यसरी स्वास्थ्य परीक्षण गरेवापत मासिक थप प्रोत्साहन भत्ता वा दैनिक यातायात खर्च उपलब्ध गराइ घर घरमा नै गइ कार्यक्रम संचालनमा ल्याइने छ तथा डेंगु,मलेरिया,जापानिज ईन्सेफलाइटिस जस्ता लामखुट्टेको टोकाईबाट सर्ने संक्रामक रोगहरुको महामारी फैलनबाट रोक्न नगरको हरेक टोल टोलमा सरसफाईको साथमा लामखुट्टेको लार्भा खोज र नस्ट गर अभियान वडा अध्यक्ष सहित जनप्रतिनिधिहरु,स्वास्थ्यकर्मीहरुको रोहबरमा संचालन गरिनेछ ।

परिच्छेद- ५

विविध

११.अभिलेख, अनुगमन तथा प्रतिवेदन :

(१) प्रत्येक स्वास्थ्यसंस्थाबाट खटिइएका स्वास्थ्यकर्मीहरुले यस कार्यविधि बमोजिम घरघरमा गइ गरिएको उपचार तथा स्वास्थ्य परामर्श सम्वन्धी विषयमा भए गरेका कार्यहरुको अभिलेख राखी जेष्ठ नगरिकहरुको विवरण अनुसूचि - १ बमोजिम, जेष्ठ नागरिकहरुको स्वास्थ्य परीक्षण रजिष्टर अनुसचि-२ बमोजिम र मासिक प्रगति प्रतिवेदन अनुसूचि-३ मा उल्लेख भए अनुसार देवचुली नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत समक्ष प्रत्येक पटकको प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ ।

(२) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले उपदफा १ बमोजिम प्राप्त प्रतिवेदन उपर आबश्यकता अनुसार नगर कार्यपालिकाको बैठकमा छलफलका लागि प्रस्तुत गर्नुपर्नेछ ।

(३) डेंगु,मलेरिया,जापानिज ईन्सेफलाइटिस जस्ता लामखुट्टेको टोकाईबाट सर्ने संक्रामक रोगहरुको नियन्त्रण गर्न हरेक टोल टोलमा सरसफाईको साथमा लामखुट्टेको लार्भा खोज र नस्ट गर अभियान संचालन गरेको दिनको फोटो सहितको प्रतिबेदन सम्बन्धित वडाको स्वास्थ्य सस्थाले नगरपालिका स्वास्थ्य शाखालाई गराउनेछ ।

(४) यस कार्यविधि अनुसार संचालनमा आएको कार्यक्रममा गर्नुपर्ने सुधारहरुका सम्वन्धमा नगर प्रमुखको संयोजकत्वमा सम्वन्धित वडा अध्यक्ष र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत समेत रहेका तीन सदस्यीय एक अनुगमन समितिबाट स्थलगत अनुगमन गरी तत्काल शंसोधन गर्नुपर्ने कुराहरुका बारेमा थप परामर्श दिन सकिनेछ ।

१२. **बाधा अडकाउ फुकाउने :** यो कार्यविधि कार्यान्वयनमा कुनै वाधा अडकाउ आइपरेमा नगर कार्यपालिकाले वाधा अडकाउ फुकाउने छ ।

देवचुली नगरपालिका

अनुसूची १

दफा ११ उप-दफा १ संग सम्बन्धित

जेष्ठ नागरिक स्वास्थ्य सेवा कार्ड

<table>
<tr><td>१</td><td>व्यक्तिगत विवरण :
जेष्ठ नागरिकको नाम उमेर लिङ्ग/
जातिगत विवरण नागरिकता नं .
पारिवारिक सदस्य संख्याः- जेष्ठ नागरिकको संख्याः सम्पर्क नं .</td></tr>
<tr><td>२</td><td>स्थायी ठेगाना
देवचुली नगरपालिका वडा नं .... टोल ....</td></tr>
<tr><td>३</td><td>बिरामीको प्रकार ....</td></tr>
<tr><td>४</td><td>हालको स्वास्थ्य अवस्था
रक्तचाप ....रगतमा चिनीको मात्रा............ तापक्रमअक्सिजनको ....मात्रा</td></tr>
<tr><td>५</td><td>आवस्यक सिफारिस गरिएका औषधिको विवरण
<table>
<tr><td>क्र.सं.</td><td>औषधिको नाम</td><td>मात्रा</td><td>दैनिक आवस्यक</td><td>कैफियत</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
</table></td></tr>
<tr><td>६</td><td>स्वास्थ्य परिक्षण गर्ने स्वास्थ्यकर्मीको
नाम-:
पद -:
मिति-:
दस्तखत-:</td></tr>
</table>

फलोअप विवरण

मिति	
	रक्तचाप.................... रगतमा चिनीको मात्रा ....अक्सिजनको मात्रा...............तापक्रम.................. अन्य विवरण

देवचुली नगरपालिका राजपत्र

अनुसूची २

दफा ११ उप-दफा १ संग सम्बन्धित

जेस्ठ नागरिक स्वास्थ्य सेवा रजिस्टर

मिति

<table>
<tr><td>१</td><td>व्यक्तिगत विवरण :
जेष्ठ नागरिकको नाम उमेर लिङ्ग/
जातिगत विवरण नागरिकता नं .
पारिवारिक सदस्य संख्या जेष्ठ नागरिकको संख्या सम्पर्क नं .
स्थायी ठेगाना ....-:टोल................... -:देवचुली नगरपालिका वडा नं -:</td></tr>
<tr><td>२</td><td>बिरामीको प्रकार ....</td></tr>
<tr><td>३</td><td>हालको स्वास्थ्य अवस्था
रक्तचाप ....रगतमा चिनीको मात्रा........... तापक्रम अक्सिजनको.............
..............मात्रा</td></tr>
<tr><td>४</td><td>आवस्यक सिफारिस गरिएका औषधिको विवरण
<table>
<tr><th>क्र.सं.</th><th>औषधिको नाम</th><th>मात्रा</th><th>दैनिक आवस्यक</th><th>कैफियत</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
</table></td></tr>
<tr><td>५</td><td>परिक्षण गर्ने स्वास्थ्यकर्मीको नाम दर्जा..
दस्तखत......................</td></tr>
</table>

देवचुली नगरपालिका राजपत्र

अनुसूची ३

देवचुली नगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
प्रगतिनगर, नवपरासी (ब.सु.पू) ।
..........,आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र/स्वास्थ्य चौकी/अस्पताल
गण्डकी प्रदेश नेपाल ।

आ.व

च.नं.   मितिः-

श्री देवचुली नगरपालिका

स्वास्थ्य शाखा प्रगतिनगर नवलपरासी (ब.सु.पु.) ।

बिषय :-२०८१/.......महिनामा जेष्ठ नागरिक नियमित स्वास्थ्य परिक्षण प्रगति प्रतिवेदन |

क.सं.	वडा नं	परिक्षण गरिएका			प्रेषण गरिएका			कैफियत
		महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	
जम्मा								

स्वास्थ्यकर्मीको सहभागिता सम्बन्धि विवरण

क.सं.	स्वास्थ्यकर्मीको नाम	दर्जा	परिक्षण गरिएका			प्रेषण गरिएका			कैफियत
			महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	

तयार पार्ने   प्रमाणित गर्ने

आज्ञाले

मुकुन्द्र शर्मा

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

देवचुली नगरपालिका राजपत्र